

[Kirsten Andersen]

des fik 8 af listerne ikke engang 400 stemmer hver, de fleste endda noget under.

Vi mener ikke, at der er noget urimeligt i, at der skal dokumenteres en vis opbakning blandt vælgerne, for at man kan stille op med en liste til et kommunalvalg. Det gør ikke noget, at det kan blive lidt sværere og lidt mere arbejdskrævende end hidtil i de større kommuner.

Lovforslaget lægger ikke op til ændringer vedrørende opstillingsformen til de kommunale valg. Det er vi tilfreds med, fordi vi stadig væk ikke mener, det vil være en god idé at give adgang til sideordnet opstilling ved disse valg, først og fremmest af hensyn til kontinuiteten i arbejdet, som vi gerne ser styrket. Ud fra denne grundholdning finder vi dog, at der måske i udvalget kan være grund til at se på beslægtede spørgsmål.

Man kunne her overveje en ændring af de regler, der ligger til grund for opgørelsen af valgresultatet, for så vidt angår de overskydende personlige stemmer. Disse stemmer tæller i dag naturligvis med i opgørelsen af listens samlede antal stemmer og har dermed betydning for, hvor mange mandater listen får valgt. Derudover ses der bort fra dem. Vi mener, at det bør drøftes, om disse overskydende personlige stemmer kunne tillægges listestemmerne og fordeles på de ikke-valgte kandidater efter de samme principper, som listestemmerne bliver det.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne meddele socialdemokratiets støtte til lovforslaget.

Bundgaard Nielsen (V):

Lovforslaget indeholder foruden de tekniske og redaktionelle ændringer især to væsentlige principielle ændringer, som fru Kirsten Andersen netop var inde på. De tekniske og redaktionelle ændringer synes vi ikke fra venstres side giver anledning til indvendinger.

Forslaget om en udvidelse af antallet af stemmeberettigede og valgbare til at omfatte alle udlændinge, såfremt disse har været bosat i Danmark i 3 år, kan derimod nok give anledning til store overvejelser.

Loven indeholder allerede på nuværende tidspunkt regler om, at nordiske statsborgere efter 3 års ophold i Danmark skal have stemmeret. Denne lovbestemmelse har venstre

tidligere accepteret, og den kan da også forsvares med, at de nordiske statsborgere tilhører vor egen kulturkreds og har sprog og samfundssystemer, der ligner det danske så meget, at man kan regne med, at disse allerede efter 3 års ophold i Danmark har opnået så stor indsigt og indleven i danske forhold, at det er rimeligt at give dem valgret og valgbarhed til vore kommunale råd.

Det stiller sig imidlertid noget anderledes, når regeringen ønsker at udvide bestemmelsen til at gælde alle udlændinge. De forskelle, der består mellem danske statsborgere og indvandrerne i sproglig, kulturel og samfundsmæssig henseende, er ofte så store, at man ikke efter blot 3 års ophold i Danmark kan forvente den fornødne indsigt i danske forhold. Det kan i den forbindelse være rimeligt at pege på, at Europarådet i 1973 anbefalede, at indvandrere fik valgret og valgbarhed efter 5 års ophold i landet og heraf 3 år i den pågældende kommune.

Regeringen havde indtil efteråret 1979 det synspunkt, at en udvidelse af valgretten til at omfatte alle EF-borgere burde afvente resultatet af drøftelser og eventuelt en resolution i EF. Men nu vil regeringen altså gå endnu videre og indføre en ordning for alle udlændinge, selv om der endnu ikke foreligger nogen EF-vedtagelse.

Venstre ser positivt på en udvikling, der vil medføre, at EF-borgere får valgret i alle medlemslandene efter et rimeligt åremåls ophold i det pågældende land. Men en lovgivning herom skal bygge på gensidighed, således at udlændingene kun får valgret i Danmark, hvis danskere får eller har udsigt til at få en tilsvarende ret i det pågældende land. På det grundlag vil venstre gerne medvirke til en lovændring på dette punkt, men vi vil til gengæld afvise, at hele verden nu skal have valgret ved kommunale valg i Danmark uden anden betingelse end 3 års ophold her i landet.

Det andet væsentlige forslag til ændring af loven er bestemmelsen om, at kommuner med over 25.000 vælgere skal kunne beslutte, at antallet af stillere skal være mindst 1 promille af vælgerne i kommunen eller amtskommunen. Venstre er positivt indstillet over for tanken bag dette forslag, nemlig at det er rimeligt, at der består et vist forhold mellem antallet af vælgere og antallet af stillere. Men dette forudsætter imidlertid, at amter og